

bijen zelf, maar door de imker bepaald. Als het aan de bijen lag zouden zij, zeker tijdens de bloeiperiode van de flora (drachtperiode), ongetwijfeld de voorkeur geven aan stoorzones. Een ervaren wichelroede-lopende imker vertelde mij eens, dat de bijen tijdens de zwermperiode nagenoeg altijd neerstrijken boven stoorzones, zoals ik dat zelf ook in mijn tuin enkele malen heb kunnen meemaken.

Vanwege ons klimaat is plaatsing op een stoorzone tijdens de overwintering echter niet wenselijk, zelfs te ontraden. De winterstalling van Berend Kers was dan ook blijkens een uitgevoerde schouwing geheel vrij van aardstralen.

Zorgvuldig kiezen van standplaats

Dankzij hun vermoedelijk aangepaste biologische klok brengen de bijen in onze contreien, in tegenstelling tot hun tropische soortgenoten, de winter door in een periode van rust. Dat kan gezien worden als een aanpassing aan ons klimaat. Verder zijn ze, zoals reeds gezegd, wat voeding en huisvesting betreft volledig afhankelijk van de imker. Zelfstandig overleven zoals in de (sub)tropen is er voor onze gedomesticeerde bijenvolken dan ook niet bij. Zonder imkers zouden er in ons land geen sociale bijen zijn! Voor de komst van de honingbij waren de solitaire bijen (incl. hommels) de voornaamste inheemse bestuivende insecten in het Noord-Europese continent. Nederland telt momenteel nog ca. 330 soorten solitaire bijen en 20 hommelse soorten. Van deze hommels overwintert alleen een bevruchte jonge koningin. (Zie ALTERRA-rapport 2000 van A. Koster, Wageningen) Tijdens een excursie in 1986 van Nederlandse imkers naar Polen, het grootste imkerland van Europa, vertelde een ons begeleidend Poolse imker/parapsycholoog/wichelroede-loper, dat het verstandig is bij elke verplaatsing van bijenvolken eerst met veel zorg hun nieuwe standplaats te verkennen, waarbij hij veelbetekenend zijn wichelroede omhoog hield. Polen heeft een landklimaat met warme zomers en koude winters.

Opmerkelijk is, dat de korfimmers rond de Lüneburgerheide, zowel thuis als tijdens de fruitdracht aan de Elbe en tijdens de heidedracht, hun bijen altijd onderbrengen op met zorg gekozen plaatsen in vaste stallen. De bijen beschikken aldus over een winterstal en meerdere vaste zomerstallen. (Zie uitleen-video VBBN 'Traditionelle Korbimkerei in den Heidegebieten Norddeutschlands - Die Arbeiten des Heideimkers im Jahreslauf).

Bij gepraat

E.H.J. Blankert, voorzitter ABTB

Aangezien ik mij stoor aan mensen die met een half woord een hele mening hebben, heb ik vooral veel geluisterd en gelezen in oude stukken en notulen. Tevens heb ik samen met andere bestuursleden vergaderingen bijgewoond van de Bedrijfsraad, federatief overleg met ZTLO en LLTB alsmede de Algemene Ledenvergaderingen bezocht van VBBN, ZLTO en Vrienden van Ambrosiushoeve. Half oktober was er een vergadering in Wehl van de vertegenwoordigers van de drachtplantencommissie vanuit de bonden. Op 3 november kwamen uit de afdelingen de vertegenwoordigers uit de bijenziekten- en drachtplantencommissie's in zeer geslaagde bijeenkomst bijeen. Tegelijkertijd hield de ANI haar algemene ledenvergadering in Uddel. Ik werd getroffen door de wijze waarop men van binnenuit de leden van de afdelingen weet te stimuleren. In het in 't hoofdbestuur te bespreken concept beleidsplan zullen zeker elementen van deze opgedane ervaringen aan de orde komen.

• Naar aanleiding van een rapport van de adviesgroep bijen gezondheidsbeleid van de Bedrijfsraad over het overleg met RVV/ID Lelystad ontstond de noodzaak de 'Gezondheids- en welzijnswet voor dieren' en de bijbehorende kamerstukken eens op de inhoud en de strekking van de wet na te slaan.

Immers de terugtrekkende overheid vraagt de varkenshouderij i.v.m. varkenspest een bijdrage van de sector voor het ruimen van de varkens.

Deze ruiming worden betaald uit het dierenwelzijnsfonds, waaraan in het geval van de varkenshouders ook flink wordt bijgedragen.

Van de imkerij wordt door een vertegenwoordiger van het ministerie LNV eveneens een dergelijke bijdrage verlangd i.v.m. ruiming van volken met Amerikaans vuilbroed.

Dat vind ik niet terecht. Afgezien nog van de terugloop van het aantal imkers en bijenvolken, staat deze bijdrage in geen verhouding tot de economische en ecologische waarde die bestuiving heeft in de kringloop van de productie van voedsel voor mens en dier. Onze goedkope inzet voor deze belangen zouden beter mogen worden gewaardeerd door de overheid.

Een vergelijk met commerciële dierenhouderij is mijns inziens niet terecht, want onmogelijk.

• Dat samenwerking tot resultaten leidt is mij in de eerste bestuursperiode zeer duidelijk geworden. Enkele leden van de drachtplantencommissie van de Bedrijfsraad zijn er weer in geslaagd om naast het boek van dhr. Hensels 'Bestuiving land- en tuinbouwgewassen door honingbijen' een informatieve map 'drachtplanten' aan te bieden, zowel in tekstbestand op cd als in uitgeprinte kopijvorm. In de commissies van de Bedrijfsraad wordt veel arbeid verricht

door individuele imkers, al dan niet met deelbelangen in het onderwerp. De structuur waarin al deze activiteiten worden begeleid en vormgegeven staat nu ter discussie. Hoewel met een specifieke eigen rol zie ik het vele werk wat door vertegenwoordigers van de organisaties in de redactie van Bijen wordt gedaan als model voor een goede samenwerking. Die redactie vormt één van de vele organen van de Bedrijfsraad. In de jaarvergadering van de VBBN noemde dhr. J. Plaizier een fusie geen noodzaak. Ook in de overige eerder genoemde Algemene Ledenvergaderingen waren kritische geluiden te horen over organisatie en financieringsmodellen.

Treffend was een opmerking van de voorzitter van de VBBN in een slotwoord tijdens de rondvraag in de vergadering van de ZLTO: 'Wij het Bijenhuis en de overige organisaties het geld; samen een krachtige bijenorganisatie' Het is aan de VBBN te oordelen over de noodzaak van het Bijenhuis en de handel in de huidige vorm. Het doel, een krachtige belangenbehartiging door de bijenorganisaties, kan mijns inziens ook worden bereikt door onafhankelijke bestuurders/adviseurs op de juiste plaatsen in de Bedrijfsraad en in haar commissies. Samenwerken leidt tot resultaat, samensmelten naar mijn mening tot een stroperig geheel.

In de vernieuwde overheidsinstanties moeten netwerken worden opgestart, bewerkt en benut. Veel oude vertrouwde bestuurders hebben kennis en ingangen naar organen met VUT of pensioen meegenomen. Binnen en buiten de organisaties zullen naar mijn mening hiervoor vertegenwoordigers gevonden worden.

• Op zaterdag 9 februari 2002 wordt door de ABTB een studiedag georganiseerd in Wehl in de Gelderse Achterhoek. Uitgenodigde sprekers zijn ondermeer: dhr. J. van Praagh met de onderwerpen: 'genetica bij bijen en de gevolgen met betrekking tot vruchtbaarheid' en Promazia over 'Amerikaanse bijen die zijn geïmporteerd in Rusland en hun ontwikkeling daar', dhr. Bohlmeijer over 'honing en aanverwante artikelen' en dhr. Opsteeg over 'koninginnenteelt'. In een volgend nummer hierover meer.

Uit de PC van de voorzitter

Dick Vunderink

Ditmaal een korte PC met een trieste persoonlijke inhoud. Mogelijk heeft u al een bericht bereikt dat mijn gezondheid een flinke knauw heeft gekregen. Na een onderzoek in het begin van de herfst naar aanleiding van buikklachten is uiteindelijk een kankergezwell geconstateerd en helaas met een uitzaaing. De enige zinvolle behandeling is via een chemokuur. Het is in dergelijke gevallen altijd afwachten wat de individuele reactie is op zo'n kuur. Zowel op de woekering, als op mijn welbevinden en op de bijwerkingen op goede lichaamsdelen. Mochten we over enige tijd elkaar weer tegenkomen dan zal ik

waarschijnlijk een kapsel à la Pim Fortuyn hebben. Uiteraard is dat in ons gezin hard aangekomen. Maar opnieuw blijkt dat een crisis altijd ook gunstige effecten heeft, in dit geval op de band die tussen mijn vrouw, mijn kinderen en kleinkinderen meteen op een hoger niveau komt.

Begin november is de kuur begonnen en als die aanslaat, wordt die uitgestrekt over een periode van vier maanden. In die tijd mag er weinig van me verwacht worden. Dat is geen groot bezwaar want we waren een heel eind op weg om mijn taken door te schuiven naar de andere HB-leden. En het hele HB staat uiteraard klaar om mij op alle mogelijke manieren te ondersteunen. Maar reken nu even niet meer op mijn PC-rubriek.

Het wordt een tijd van afwachten wat de kuur oplevert en of die mij veel narigheid zal bezorgen. Artsen zijn iets optimistisch omdat ik verder gezond ben. Niettemin blijft het afwachten.

Uiteraard is mijn hoop erop gevestigd dat ik de Algemene Ledenvergadering in maart 2002 zal kunnen meemaken. Ik heb in eerdere December-praatjes er wel eens op gewezen dat de komende feestdagen niet door iedereen feestelijk beleefd worden. Voor ons thuis en voor veel anderen zal er een floers over liggen. Maar geen enkele floers is bestand tegen de vonken van menselijk contact en verbondenheid. Ik wens ons allen veel van die vonken toe.

Openingstijden VBBN

Het Algemeen Secretariaat van de VBBN is gesloten van 24 december 2001 tot en met 6 januari 2002.

Wij zijn weer bereikbaar op maandag 7 januari 2002.

Het Algemeen Secretariaat is in het nieuwe jaar geopend van maandag tot en met vrijdag van 09.00-15.00 uur.

De afdeling Handel is dit jaar tot en met vrijdag 21 december geopend en is in 2002 weer op 2 januari aanwezig. De winkel is geopend: dinsdag tot en met vrijdag van 08.30-17.00 uur.

Wens

Gerda Bogaards, Marga Canters, Cathrien van Dam, Cees Heikamp, Marius Hendriksen, Marjan Hensen, Roel ten Klei, Riet Oostendorp en Jan van der Vliet wensen u prettige Kerstdagen en een goede jaarwisseling toe en zullen ook in het jaar 2002 weer met raad (of raaf?) en daad voor u klaarstaan.

ZLTO

Van de Bestuurstafel

J. Beekman

Het voltallige Bondsbestuur vergaderde op 7 november 2001 in het huis van de ZLTO, Spoorlaan 350 te Tilburg.

* **Opening:** Deze vergadering werd voor een groot gedeelte in beslag genomen door het punt Bedrijfsraad